

BABASI KILIKLI

OKUDUĞUNU ANLAMAYA
YÖNELİK ÖZEL KİTAPÇIK

UYANIK
KİTAPLAR

Sevgili öğretmenler
ve öğrenciler,

Bu alışma, okuma, dinleme/izleme, konuşma ve yazma becerilerini görsel okuryazarlıkla bir araya getiren yardımcı kaynaktır. Okuduğunu ve dinlediğini anlama, çıkarım yapma, olayları ilişkileendirme, görselleri yorumlama, kelime dağarcığını geliştirme ve düşüncelerini söz-l ya da yazılı biçimde ifade etme gibi becerileri destekler. Öğrencinin yalnızca metni hatırlamasını değil; sorgulamasını, yorumlamasını, hayal gücünü kullanmasını ve kendi yaşamıyla ilişkilendirmesini sağlar. Öğretmene ise öğrencilerin farklı dil becerilerindeki gelişimini gözlemleyebileceği, bireysel ihtiyaçları belirleyebileceği ve öğrenme sürecini çeşitli etkinliklerle değertendirebileceği işlevsel bir uygulama alanı sunar.

OKUDUĞUNU ANLAMA SORULARI - 1

*Aşağıdaki soruları dikkatlice
okuyunuz ve her soru için doğru
olduğunu düşündüğünüz seçeneği
işaretleyiniz.*

1. Doğal, günlük tutmayı neden sıkıcı bulur?

- A)** Günlük yazmayı henüz öğrenemediği için
- B)** Günlüğe yazacak farklı bir şey bulamadığı için
- C)** Öğretmeni yazdıklarını beğenmediği için
- D)** Günlüğünün sayfaları çok çabuk bittiği için

2. Babası, Doğal'ın aslında günlük tutmaktan değil de başka bir durumdan sıkıldığını söyler. Ne söylediğini hatırlıyor musun?

- A)** Her sabah erken kalkmaktan
- B)** Öğretmenin verdiği ödevleri yapmaktan
- C)** Günlüğüne sürekli aynı cümleleri yazmaktan
- D)** Her gün aynı şeyleri yaşamaktan

3. Doğal'ın babasının söylediği "Yazmak, dünyayı kılık-tan kılığa sokmaktır." sözöyle anlatılmak istenen nedir?

- A)** Hayal gücü sayesinde sıradan olayların farklı mace-lara dönüştürölebileceği
- B)** İnsanların yazı yazarken farklı kıyafetler giymesi gerektiği
- C)** Günlüklerde yalnızca gerçekten yaşanan olayların anlatılması gerektiği
- D)** Yazı yazmanın çevremizdeki gerçekleri değiştiremeyeceği

4. Doğal, babasını ilk kez aslan kılığında gördöğünde neler hisseder?

- A)** Babasının yeni kıyafetini çok beğenir ve hiç şaşırmaz.
- B)** Babasının kendisine kızdığını düşünerek korkup odasına kaçar.
- C)** Babasının bir tiyatro oyununa hazırlandığını hemen anlar.
- D)** Büyük bir şaşkınlık ve merak yaşar; gördüklerine anlam vermekte zorlanır.

5. Doğal, Mars Tarih Müzesi'ndeki dört milyar yıllık kaya parçası karşısında neden şaşırır?

- A)** Kaya parçasının Marslılar tarafından yapılmış oldu-đunu düşündöğü için
- B)** Kaya parçasının kendisinden ve ailesinden çok daha önce var olduğunu fark ettiği için
- C)** Kaya parçasının hareket ettiğini gördöğü için
- D)** Kaya parçası Dünya'ya götürmek isteyeceği kadar güzel olduğu için

6. Doğal, Mars'a ilk adım attığında annesinin hangi sözlerini hatırlar?

- A)** Annesi, Mars'taki kum fırtınalarının birdenbire başlayabileceğini söylemiştir.
- B)** Annesi, Doğal'ın Mars'tan kızıl kum getirmesini istemiştir.
- C)** Annesi, Mars'ta sürekli yağmur yağdığını söylemiştir.
- D)** Annesi, Doğal'ın kızıl tozlara dokunmamasını istemiştir.

7. Mars yolculuğuna çıkmadan önce öğretmen öğrencilerden hangi hazırlıkları yapmalarını ister?

- A)** Uzay kıyafetlerini evden getirmelerini ve roket kullanmayı öğrenmelerini
- B)** Yanlarına çanta, ders kitabı ve oyuncak almalarını
- C)** İzin belgelerini ailelerine imzalatmalarını, beslenmelerini ve suluklarını getirmelerini
- D)** Mars hakkında bir araştırma hazırlayıp sınıfta sunmalarını

8. Doğal, günlerini neden "yediz günler" olarak adlandırır?

- A)** Haftanın yedi gününü de çok sevdiği için
- B)** Yedi kardeşiyle aynı evde yaşadığı için
- C)** Haftanın bütün günleri birbirine benzediği için
- D)** Günlüğünü yalnızca yedi gün boyunca tuttuğu için

CEVAP ANAHTARI

1. B 2. D 3. A 4. D 5. B 6. A 7. C 8. C

OKUDUĞUNU ANLAMA SORULARI - 2

Kitabı dikkatle düşündüğünde birçok ayrıntının birbirine bağlandığını fark edeceksin. Aşağıdaki soruları kitabın bütününe göz önünde bulundurarak cevapla.

1. Doğal'ın ailesinin Mars gezisine bakışı hikâyeyi nasıl etkiler?

2. Uzay yolu dinlenme tesisinde yaşananlar, yolculuğu neden unutulmaz bir maceraya dönüştürür?

3. Babasının çocukluk günlüğü Doğal'ın düşüncelerini nasıl değiştirir?

4. Kitap boyunca Doğal'ın hayata bakışında hangi değişiklikler olur?

5. Sence Doğal'ın yaşadığı olayların hangisi onun değişmesinde en etkili olmuştu? Neden?

6. Doğal'ın günlüğü, kitabın başındaki hâliyle sonundaki hâli arasında nasıl bir değişim gösterir?

7. Kitapta hayal gücünün önemini gösteren iki olayı yaz.

8. Kitabın vermek istediği en önemli mesajı kendi cümlelerinle yaz.

9. Kitabın başında Doğal, günlerinin birbirinin aynısı olduğunu düşünür. Kitabın sonunda ise bu düşüncesi değişir. Bu değişime neden olan olayları yaz.

10. Doğal'ın babası, oğluna doğrudan öğüt vermek yerine çocukluk günlüğünü göstermeyi tercih eder. Sence bu yöntemin Doğal üzerinde nasıl bir etkisi olmuştur? Cevabını kitaptan örneklerle açıkla.

11. Kitapta gerçek yaşam ile hayal gücü bazen iç içe geçiyor. Bu geçişler hikâyeyi daha akıcı hâle getirdi mi? Takip etmeni zorlaştırdı mı?

12. Kitap boyunca Doğal farklı olaylar yaşarken çevresindeki kişilerin de bu olaylara farklı tepkiler verdiği görülüyor. Sana göre Doğal'ın değişiminde en büyük pay hangi karaktere ait? Nedenini açıkla.

13. "Yazmak, dünyayı kılıktan kılığa sokmaktır." Bu sözü kendi hayatında uygulamak istesen ne yaparsın? Neler yazarsın?

SÖZCÜK ETKİNLİĞİ - 1

Sözcüklerin Gücünü Keşfet

*Kitabı okurken bazı
sözcüklerin anlatımı daha canlı
hâle getirdiğini fark ettin mi?*

Şimdi bu sözcüklerden bazılarını **anlamına uygun
biçimde cümle içinde kullanmaya ne dersin?**

- Yakamoz
- Curcuna
- Galaktik
- Yediz

SÖZCÜK ETKİNLİĞİ-2

Bu Sözcük Ne Anlatıyor?

Aşağıdaki sözcüklerin geçtiği bölümleri yeniden oku. Metindeki kullanımlarından yararlanarak bu sözcüklerin anlamını kendi cümlelerinle yaz.

Sözcük Anlamı

muzip

.....

hengâme

.....

kolaçan etmek

.....

kılıktan kılığa girmek

.....

CÜMLE ETKİNLİĞİ - 1

Cümleleri Zenginleştir

Doğal, günlüğünü yazarken zamanla anılarını daha ayrıntılı anlatmaya başlıyor. Sen de aşağıdaki cümleleri ayrıntılarla zenginleştirerek yeniden yaz.

ÖRNEK:

Kısa cümle:

Okula gittim.

Zenginleştirilmiş cümle:

Sabah erkenden okula gittim. Bahçeye girdiğimde arkadaşlarım çoktan oyun oynamaya başlamıştı.

Babamı gördüm.

.....

.....

Çok şaşırdım.

.....

.....

CÜMLE ETKİNLİĞİ - 2

Cümleleri Tamamla

Aşağıdaki cümleleri kitaptaki olaylara göre tamamla.

- Doğal, babasının eski günlüğünü okuyunca... _____

- Mars yolculuğu başlamadan önce... _____

- En çok aklımda kalan bölüm... _____

- Bu kitabı okurken en çok... _____

METİN ETKİNLİĞİ

Günlüğün Sayfalarını Düzenle

Doğal'ın günlüğündeki olaylar karışmış. Aşağıdaki bölümleri dikkatlice oku. Olayların oluş sırasını belirleyerek kutucuklara 1'den 5'e kadar numara yaz.

- ☐ Doğal, babasının çocukluk günlüğünü okur.
- ☐ Doğal, günlerinin birbirinin aynısı olduğunu düşünür.
- ☐ Doğal, babasını aslan kılığında görünce büyük bir şaşkınlık yaşar.
- ☐ Sınıfça Mars gezisine çıkacaklarını öğrenirler.
- ☐ Doğal, hayal gücünü kullanarak günlüğünü daha farklı yazabileceğini fark eder.

Düşünelim: Olayları doğru sıralamak, hikâyenin nasıl geliştiğini anlamana yardımcı olur.

YARATICI YAZMA ETKİNLİĞİ

Kayıp Günlük Sayfası

Doğal'ın babasının çocukluk günlüğünde birbirinden ilginç maceralar vardı. Ancak günlüğün bazı sayfalarının zamanla kaybolduğu söyleniyor.

Hadi sen de o kayıp sayfalardan birini tamamla. Yazını günlük biçiminde yazmayı unutma. Olayların eğlenceli, şaşırtıcı ve hayal gücünü harekete geçiren ayrıntılar içermesine özen göster.

Yazmaya başlamadan önce şunları düşünebilirsin:

- Doğal'ın babası o gün hangi kılığa girmiş olabilir?
- Nerede bir macera yaşamış olabilir?
- Karşısına nasıl ilginç bir olay çıkmış olabilir?
- Günün sonunda günlüğüne hangi cümleyi yazmış olabilir?

Tarih:

Merhaba sevgili günlük,

KARAKTERLERİN GELİŞİMİ

Doğal'ı Yakından Tanı

Doğal, kitabın başından sonuna kadar pek çok olay yaşar. Bu olaylar onun düşüncelerini ve hayata bakışını değiştirir. Aşağıdaki tabloyu kitaptan yararlanarak doldur.

OLAY	DOĞAL'IN DÜŞÜNCESİ VEYA DAVRANIŞI
Günlük tutarken	
Babasının çocukluk günlüğünü okuduktan sonra	
Mars yolculuğuna hazırlanırken	
Kitabın sonunda	

Şimdi düşün...

Sence Doğal'ın değişmesini sağlayan en önemli olay hangisidir?

Bu olayın onu nasıl etkilediğini birkaç cümleyle açıkla.

.....

.....

.....

Doğal, kitabın başında her gününün birbirinin aynısı olduğunu düşünüyordu. Sonra hayal gücünü kullanmayı öğrendi ve aynı günlere bambaşka gözlerle bakmaya başladı.

Düşüncelerini aşağıdaki alana yaz.

[illegible]

DİSİPLİNLER ARASI ETKİNLİK (FEN BİLİMLERİ)

Mars Gerçekte Nasıl Bir Yer?

Doğal ve arkadaşları, hayal güçlerinin yardımıyla Mars'ta eğlenceli bir yolculuğa çıkıyor. Kitapta Mars, günlük yaşamın bir parçası gibi anlatılıyor. Gerçekte ise Mars hakkında bilim insanlarının öğrendiği birçok bilgi var.

Aşağıdaki tabloda verilen bilgileri araştır. Daha sonra bunları kitaptaki Mars ile karşılaştır.

ARAŞTIRMA KONUSU	GERÇEK MARS	KİTAPTAKİ MARS
Gökyüzünün rengi		
Hava durumu		
Yaşam belirtileri		
Yer şekilleri		

Şimdi düşün...

Yazar, Mars'ı neden gerçekte olduğundan farklı anlatmış olabilir?

.....

.....

.....

DİNLEDİĞİNİ ANLAMA SORULARI:

*Yazar Mert Arık'ın senin için
seslendirdiği bölümü dinle. Sonra da
aşağıdaki soruları cevaplamaya çalış.*

1. Doğal'ın babası gece odasına girerken yanında ne getirir?

2. Ahşap kutunun içindeki günlük nasıl görünmektedir?

3. Doğal'ın babasının 17 Eylül 1999 tarihli günlük yazısında hangi olay anlatılmaktadır?

4. Doğal'ın babasının günlüğünde yer alan sıra dışı olaylardan üçünü yaz.

5. Kutudan çıkan eski fotoğraflarda Doğal'ın babası hangi kılıklardadır?

.....

.....

.....

6. Doğal, babasının günlüğünü okurken neden büyük bir şaşkınlık yaşar?

.....

.....

.....

7. Doğal'ın babası, yazdığı hikâyeler için nereden ilham almıştır?

.....

.....

.....

8. Babası, hayal ettiği maceralarda göldeki balıklara neler yaptırmıştır?

.....

.....

.....

9. Doğal, eski fotoğraflardan birine bakınca babasının çocukluğu hakkında ne fark eder?

.....

.....

.....

10. Doğal, babasının anlattıklarını dinledikten sonra günlüğüyle ilgili nasıl bir karar verir?

.....

.....

.....

CEVAPLAR

1. Doğal'ın babası yanında ahşap bir kutu getirir.
2. Günlük turuncu kapaklıdır; kenarları yıpranmış, sayfaları ise sararmıştır.
3. Babasının gölde korsan olduğu anlatılmaktadır.
4. Gölde yüzen bir dinazorun görölmesi, kayıp balıkların bulunması ve balıkların kanatlanıp uçması anlatılmaktadır.
5. Doğal'ın babası fotoğraflarda korsan ve dedektif kılığındadır.
6. Sakin ve gözlüklü babasının çocukken korsanlık ve dedektiflik yaptığını, dinazorlarla ve uçan balıklarla karşılaştığını sanır; babasının bu kadar tuhaf macerayı nasıl yaşayabildiğine şaşırır.
7. Köylerinin yakınındaki gölde yüzen rengârenk balıklardan ilham almıştır.
8. Balıkları gökyüzünde uçurmuş, dans ettirmiş ve okula götürmüştür.
9. Babasının çocukken kendisine çok benzediğini fark eder.
10. Doğal, bundan sonra günlüğüne yalnızca yaşadıklarını değil, hayal ettiklerini de yazmaya karar verir.

GÖRSEL YORUMLAMA SORULARI

Aşağıdaki görselleri dikkatle incele. Çizimlerde kullanılan renkler, karakterlerin ifadeleri, hareketler ve mekândaki ayrıntılardan yola çıkarak soruları cevapla.

1. Resimde her şey rengârenkken çocuk neden soluk renklerle çizilmiş olabilir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Öğretmen çocuklara hangi konuyu anlatıyor olabilir?
Bunu görseldeki hangi ayrıntılardan anlıyorsun?

.....

.....

- Bu balon görselde bulunmasaydı öğretmenin ne anlattığını anlayabilir miydik? Neden?

.....

.....

- Öğretmenin anlattığı şeyler karşısında çocuklar nasıl hissediyor? Bunu resme bakarak nasıl yorumlarsın?

.....

.....

3. Aşağıdaki yan yana konulmuş iki görseli incele. Çocuğun ilk görseldeki yüz ifadesiyle ikinci görseldeki hareketleri arasında nasıl bir fark var? Bu fark bize ne anlatıyor?

.....

.....

- İkinci görselde çocuk gülümsemekle kalmıyor, bir yandan da havaya sıçrıyor. Bu görsel bize çocuğun duyguları hakkında ne anlatmak istiyor olabilir?

.....

.....

- Çocuğun peş peşe çizilen hâlleri gerçek bir olayı mı gösteriyor, yoksa hareketini ve heyecanını mı anlatıyor?

.....

.....

- Havada uçuşan sayfalar ile havaya sıçrayan çocuk arasında nasıl bir anlam ilişkisi kurulabilir?

.....

.....

.....

4. Doğal ile uzaylı arkadaşın benzer görünmesi, aralarında nasıl bir ortaklık olduğunu anlatıyor olabilir?

.....

.....

.....

.....

- Çizer, iki karakterin de günlük yazdığı bu sahneyi neden ikiye bölerek göstermiş olabilir?

.....

.....

.....

.....

5. Çizer, çocuğun uzay hayalini Dünya'daki tanıdık yerlere benzeterek çizmiş. Çocuk da hiç görmediği uzayı Dünya'daki dükkânlara ve günlük yaşama benzer şekilde hayal etmiş. Sence bunların sebebi ne olabilir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

